

Nye ferieregler – opmærksomhedspunkter ift. planlægning på skoleområdet

Den nye ferielov med samtidighedsferie (Lov nr. 60 af 30/01/2018 med senere ændringer) er på det kommunale område blevet implementeret gennem to nye ferieaftaler: Aftale om ferie og Aftale om 6. ferieuge m.m., som træder i kraft den 1. september 2020 (<https://www.kl.dk/arbejdsgiver/nye-ferieregler/>).

Med den nye ferielov/ferieaftaler indføres der også ændrede regler for ferielukning, hvilket har betydning for planlægning af ferien på skolerne.

For at der er tale om en ferielukning i ferieaftalens forstand, skal arbejdspladsen være helt lukket i perioden. Ferielukningen kan afgrænses til institutionsniveau. Ferielukningen kan også begrænses til en afgrænset del af arbejdspladsen, fx en afdeling. Ved ferielukning kan der ikke varsles ferie for nogle ansatte og samtidig opretholdes et beredskab af andre ansatte. Med andre ord betyder det fx, at man ved ferielukning ikke kan varsle ferielukning for nogle lærere og indlægge arbejdsdage planlagt med 0 timer (0-dage) for andre i samme ferie – det er enten/eller.

Skolen kan, uden at skulle betale løn, bestemme, at den ansatte skal holde ferie under ferielukning, selv om den ansatte ikke har optjent ret til løn under ferie. Dette gælder også i forhold til en ansat, der allerede har afholdt optjent ferie hos en anden arbejdsgiver.

Skolen skal dog i videst muligt omfang sikre, at den ansatte har betalt ferie til gode til alle de dage, hvor der er ferielukket. På skolerne er der dog typisk ferielukket 5 uger om året, og derfor er der disponeret over alle ugerne i ferielukningen. Dette papir forholder sig ikke til særskilte problemstillinger ift. skoler, der ikke måtte have ferielukket i alle 5 ferieuger.¹

Ansæt hele foregående ferieår

Hvis den ansatte har været ansat hele det foregående ferieår² og frem til ferielukningen, men ikke har optjent betalt ferie til alle de dage, der er ferielukket, skal arbejdsgiveren give den ansatte ferie på forskud under ferielukning. Her skal der ikke indgås en aftale med den ansatte. Arbejdsgiveren kan efterfølgende modregne i den ferie, der optjenes.

Ikke ansat hele foregående ferieår

Hvis den ansatte *ikke* har været ansat hele foregående ferieår, kan det enten aftales individuelt, at der holdes ferie på forskud, eller der kan holdes ferie med løntræk. Aftale om afholdelse af ferie på forskud i det første ferieår kan fx indgås i forbindelse med ansættelsen mhp. at mindske administrationen. Aftalen kan ikke indgås kollektivt, men skal aftales med den ansatte. Der kan kun indgås aftale om ferie på forskud for det ferieår, som den ansatte kan nå at optjene i det indeværende ferieår frem til 31. august. Læs mere om ferie på forskud og ferielukning i den fælles ferievejledning.³

¹ Se også afsnit 3.5 og eksempel 3.11 i den fælles ferievejledning

² Når de nye ferieregler træder i kraft pr. 1. september 2020 er foregående ferieår det, der starter 1. maj 2020. Dvs. reglen omfatter dem, der er ansat senest 1. maj.

Fremadrettet vil hele foregående ferieår være perioden 1. september – 31. august.

³ Ferie på forskud, § 9, afsnit 2.5, ferielukning § 14, afsnit 3.5. Find vejledningen her:

<https://www.kl.dk/media/22588/vejledning-om-ferie-2020.pdf>

Opsummerende gælder således følgende for skoleområdet med 5 ugers årlig ferielukning:

- Ansatte, der har været ansat hele foregående ferieår, har krav på at få ferie på forskud.
- Ansatte, der har været ansat kortere tid end hele foregående ferieår, må holde ferie med løntræk og feriekort fra tidligere arbejdsgiver og/eller aftale ferie på forskud efter § 9. Den ansatte kan også holde ferien med løntræk, og når ferien efterfølgende optjenes, kan den ansatte få feriebetalingen udbetalt, så snart den er optjent.

Da ferieåret løber fra 1. september – 31. august vil der alt andet lige kunne være behov for forskudsferie. Nedenfor er der forskellige eksempler på, hvordan ferien kan sættes sammen.

Eks 1) Hvis skolen normalt holder ferielukket 1 uge i efterårsferien og 4 uger i juli måned

I denne situation vil der være behov for forskudsferie i efterårsferien, hvor der er optjent 2,08 dage i september. Her vil alle, der har været ansat hele foregående ferieår, skulle have ferie på forskud, og nye medarbejdere skal enten indgå aftale om forskudsferie, eller have ferie med løntræk som beskrevet ovenfor. Det samme gælder de 4 ugers ferielukning om sommeren. Her vil der således være to gange om året, hvor der er behov for forskudsferie jf. også figur 1.

Figur 1

	Efterårsferie – 5 dage	Sommerferie – 20 dage
Ansatte hele foregående ferieår	Forskudsferie 2,92 dage	Forskudsferie 4,16 dage
Ikke ansat hele foregående ferieår	Individuel aftale om forskudsferie, alternativt løntræk	Individuel aftale om forskudsferie, alternativt løntræk

Eks 2) Hvis skolen normalt holder ferielukket i efterårsferien, vinterferien og 3 uger i juli måned

I denne situation vil de som ovenfor være to gange om året, hvor der er behov for forskudsferie jf. figur 2.

Figur 2

	Efterårsferie – 5 dage	Vinterferie – 5 dage	Sommerferie – 15 dage
Ansatte hele foregående ferieår	Forskudsferie 2,92 dage	Ikke behov for forskudsferie	Forskudsferie 4,16 dage
Ikke ansat hele foregående ferieår	Individuel aftale om forskudsferie, alternativt løntræk	Ikke behov for forskudsferie	Individuel aftale om forskudsferie, alternativt løntræk

Eks 3) Hvis skolen det første år ikke planlægger ferie i efterårsferien

Der er også mulighed for, at skolen i det første skoleår på de nye ferieregler (20/21) ikke placerer ferie i efterårsferien og i stedet fx placerer arbejdsdage planlagt med 0 timer (0-dage) i efterårsferien. Endvidere holdes 4 ugers ferielukning senere i skoleåret (fx 4 uger i sommerferien), hvorefter der i de kommende skoleår planlægges med ferielukning i efterårsferien (se figur 3). I dette tilfælde skydes afviklingen af den ene ferieuge fra skoleåret 20/21 til skoleåret 21/22 ved at skolen benytter sig af, at den nye afviklingsperiode er 16 måneder, og ikke 12 måneder. Dette kan være en fordel i forhold til, at der ikke er behov for forskudsferie. Herudover vil det medføre, at der i det første skoleår 20/21 vil være flere nettoarbejdstimer (37) til rådighed.

Figur 3

	Skoleår 20/21		Skoleår 21/22	
	Elevernes efterårsferie – 5 dage	Elevernes sommerferie – 20 dage	Elevernes efterårsferie – 5 dage	Elevernes sommerferie – 20 dage
Feriedage	0	20	5	20
0-dage	5	0	0	0
Forskudsferie		Alt ferie er optjent	Alt ferie er optjent	Alt ferie er optjent

Ovenstående eksempel ændrer ikke på, at der for nyansatte, der ikke har optjent fuld ferie hos arbejdsgiveren endnu, skal tages stilling til, om der under ferielukningen skal holdes ferie på forskud, og der derved skal indgås en individuel aftale, eller om ferien alternativt skal holdes med løntræk, med ret til efterfølgende betaling.

Samlet set vil det derfor ikke kunne undgås, at der skal tages stilling til, hvordan ferien skal honoreres for de medarbejdere, der ikke har været ansat hele det foregående ferieår, uanset hvilket model kommunen vælger at benytte.

For ansatte, der har været ansat hele foregående ferieår, vil de enten få ferie på forskud med ret til modregning hvis de fratræder, eller som i det sidste eksempel ikke komme i underskud.

Bemærk, at modregningsadgangen for ferie på forskud er i hele den sidste løn, herunder også tilgodehavende 6. ferieuge.

Angående 6. ferieuge

Det skal bemærkes, at der ikke ændres på reglerne for optjening og afholdelse af 6. ferieuge. Ansatte, der har været ansat i hele 2019, vil således 1. maj 2020 have ret til én 6. ferieuge, der kan afholdes i perioden 1. maj 2020 til 30. april 2021.

Lærere skal senest 1. maj meddele skolelederen om vedkommende ønsker ferietimer vedr. 6. ferieuge afholdt eller udbetalt, medmindre skolelederen har fastsat en anden dato.

Spørgsmål vedr. de nye ferieregler på skoleområdet kan rettes til ferie@kl.dk